شينجياڭ گازەتى سايتى http://kazakh.xjdaily.com

ٴبىزدىڭ مەرەكەمىز. جۇڭچيۋ

الۋان ٴتۇرلى قيمىلدارمەن جۇڭچيۋدى سەزىنىپ، مەملەكەت مەرەكەسىن قارسى الدى

وين كورۋ، جۇمباق شەشۋ، اڭگىمە ايتۋ، كورىنىس وڭىرلەرىن ساياحاتتاۋ... جۇڭچيۋ مەرەكەسىنىڭ الدى - ارتىندا، كۇز تىنىسى قويۋلادى، تۇتاس شينجياڭنىڭ جەر - جەرى باي مازمۇندى، الۋان ٴتۇرلى مادەنيەت قيمىلدارىن وتكىزىپ، جۇڭحۋانىڭ ٴداستۇرلى مادەنيەتىنىڭ ٴمانىن جۇرت كوڭىلىنە ٴتىپتى دە تەرەڭ ۇيالاتىپ، مادەنيەت سەنىمىن ارتتىردى.

تەرەزە سىرتىندا تولعان اي، زالدىڭ ىشىندە تامىلجىعان ٴان - كۇي. 9 - ايدىڭ 12 - كۇنى كەشتە، ۇرىمجى قالاسىنىڭ جۇڭچيۋ مەرەكەسى ادەبيەت - كوركەمونەر ساۋىق كەشى ۇرىمجى جيڭجۇي تەاترحاناسىندا وتكىزىلدى، جەكە ٴان «تۋعان جەردىڭ بۇلتى»، ٴبي «ۇيقاستار كىتابى»، اسپاپتىق مۋزىكا «قاس سۇلۋ»، توپتىق قور «مەن جانە مەنىڭ وتانىم» سياقتى تارتىمدى وين نومىرلەرى قويىلىپ، كورەرمەندەر كلاسسيكا مەن وسىزامان توعىسقان كوركەمونەر دۋمانىندا ساۋىق كەشىنەن ٴلاززاتتاندى. زالداعى كورەرمەندەر ارتىستەرمەن بىرگە ٴان شىرقاپ، وتانعا دەگەن تىلەكتەرىن ٴبىلدىردى.

9 - ايدىڭ 9 - كۇنىنەن باستاپ، قۇمىل ٴان - ٴبي ۇيىرمەسى مەكتەپتەردى ارالاپ تەاتر قويۋ قيمىلىن دابىرالى ورىستەتتى. قۇمىل قالاسى يجوۋ رايونى چيڭچياڭ اۋەنى تەاتر ۇيىرمەسىندەگى ارتىستەر ىلگەرىندى - كەيىندى سول ارادايعى ٴارقايسى ورتا، باستاۋىش مەكتەپتەرگە بارىپ، ٴار كۇنى 2 مايدان وين قويىپ وتىردى. «سانيانىڭ بالا تاربيەلەۋى»، «15 جارماق»، «ياڭجياجياڭ» سياقتى ٴداستۇرلى كلاسسيكالىق تەاترلاردى 15 مىڭ ورتا، باستاۋىش مەكتەپ وقۋشىلارى تاماشالاپ، ەستەن كەتپەس مەرەكە وتكىزدى.

"جۇڭچيۋ وتكىزۋ، ايكۇلشە جەۋ، اسپاندا 15ىندە تولعان اي..." 9 - ايدىڭ 12 - كۇنى، تۇرپان قالاسى گاۋچاڭ رايونىنداعى ٴارقايسى ورتا، باستاۋىش مەكتەپتەر ٴتۇرلى فورمادا نەگىزگى تاقىرىپتىق كلاس جيىنىن اشىپ، وقۋشىلارعا جۇڭچيۋ مەرەكەسىنىڭ مادەنيەت ٴمانىن ٴتۇسىندىرىپ، جۇڭحۋانىڭ ٴداستۇرلى مادەنيەتىن اسقاقتاتتى جانە جالعاستىردى. تۇرپان قالاسى گاۋچاڭ رايونىدىق 1 - باستاۋىش مەكتەبى اشقان "اي تولعاندا جۇڭچيۋدى اڭگىمەلەۋ" نەگىزگى تاقىرىپتىق كلاس جيىنىندا كلاس مەڭگەرۋشىسى وقۋشىلارعا جۇڭچيۋ مەرەكەسىنىڭ كەلۋ تاريحى مەن ادەت - عۇرپىن ٴتۇسىندىرىپ، وقۋشىلاردى باستاپ ايكۇلشە جەپ، مەرەكەلىك كارتىچكا جاساپ، جىر جىرلاپ، بايىرعى زامان ولەڭدەرىن وقىپ، جۇڭچيۋ مەرەكەسىنىڭ ىشىق تەگىن، ادەت - عۇرپىن، سونداي - اق قاتىستى ولەڭدەردى بىلىمدىك سۇراۋ - جاۋاپپەن تولىستىردى، وقۋشىلار قىزىعىن قاتىناسىپ، ىنتاسى كۇشتى بولدى. تۇرپان قالاسى گاۋچاڭ رايونىدىق 5 - ورتا مەكتەپ 4 - جىلدىق (2) كلاس وقۋشىسى اكىدام احمەت: "كلاس بويىنشا ايكۇلشە جەپ، جۇمباق شەشىپ، بايىرعى زامان ولەڭدەرىن وقىپ، جۇڭچيۋدىڭ كەلۋ تاريحىن جانە عۇرىپ - ادەتتەرىن ٴتۇسىنىپ، ٴداستۇرلى مادەنيەتتىڭ ەرەكشەلىگىن اناعۇرلىم ىشكەرىلەي سەزىندىك ٴارى وتانعا دەگەن سۇيىسپەنشىلىگىمىز ونان ارى تەرەڭدەدى"، - دەدى قۋانىشپەن.

مەرەكە كەزىندە، تۇتاس شينجياڭنىڭ ٴارقايسى ۇلكەن كورىنىس وڭىرلەرى ساياحاتشىلارعا لىق تولدى. جەر - جەردەگى كورىنىس وڭىرلەرى باي مازمۇندى، الۋان ٴتۇرلى مادەنيەت قيمىلدارىن وتكىزىپ، ٴداستۇرلى مادەنيەتتى سەزىنىپ، مەرەكەنى بىرگە تويلادى.

9 - ايدىڭ 13 - كۇنى، كورلا قالالىق مادەنيەت سارايى ٴبىرقانشا مادەنيەت ورىندارىمەن بىرلەسىپ، "مەرەكەدە باس قوسىپ، شاتتىققا بىرگە بولەنۋ" جۇڭچيۋ باقشا سەرۋەندەۋ ساۋىعى قيمىلىن وتكىزدى، كوپتەگەن قالا تۇرعىندارى جۇڭگونىڭ ٴداستۇرلى كيىمىن كيىنىپ، وتباسىنداعىلارمەن بىرگە باقشانى سەرۋەندەپ، ايكۇلشە جەپ، شاي ٴىشىپ، گۇلدەردى تاماشالادى، بالالار سول جەردە قويان شام، ماي قاعاز قول شاتىرىن جاسادى، گۇچين ورىنداۋ، حانفۋ سىمباتى سياقتى ويىندار قالا تۇرعىندارىنا جۇڭچيۋ مەرەكەسىندەگى ٴداستۇرلى عۇرىپ - ادەتتى ۇعىندىرىپ، جۇڭحۋانىڭ ٴداستۇرلى مادەنيەتىنىڭ ۇشان تەڭىز تەرەڭ ٴمانىن سەزىندىردى.

كۇزگى تيانشان بوعدا كولى، اسپان شايداي اشىق، كول سۋى ٴمولدىر، شىرشالار بۇرالا بيىككە باسىپ تۇر. 9 - ايدىڭ 13 - كۇنى ساعات 11دە، "تيانشاندى بالقىتقان حالىقتىق اۋەندەر، جاڭا جۇڭگو قۇرىلعاندىعىنىڭ 70 جىلدىعىنا ارناۋ" مۋزىكا ساۋىعى باستالدى. قۇلاققا تانىس مۋزىكالار، ويناقى مۋزىكا ىرعاقتارى ساياحاتشىلاردى قاراپايىم مۋزىكادان ٴلاززاتتاندىرىپ، قويۋ مەرەكە دۋمانىنا بولەدى. ىلە - شالا، تيانشان بوعدا كولى كورىنىس ٴوڭىرىن باسقارۋ كوميتەتى ورگانىنداعى كادرلار مەن جۇپ قۇراعان تۋىستارى بىرلىكتە «شۇيدياۋگەتوۋ. جۇڭچيۋ»دى وقىپ، «مەن جانە مەنىڭ وتانىم»دى بىرگە شىرقادى. "ديڭحاي شىنجىن" كورىنىس تۇيىنىندە، 100 شام جۇمباعى كوپتەگەن ساياحاتشىلاردى جۇمباق شەشۋگە قاتىناسۋعا باۋرادى. شاندۇڭدىق ساياحاتشى ۋاڭ چۋنحۇي كوتەرىڭكى كوڭىلمەن: "كورىنىس وڭىرىندە وتكىزىلگەن وسى قيمىلدار ٴبىزدىڭ مادەنيەت سەنىمىمىزدى كۇشەيتتى، وسى جۇڭچيۋ مەرەكەسى ەستەن كەتپەس مەرەكە بولدى" دەدى.

9 - ايدىڭ 13 - كۇنى، كوكتوعاي اۋدانى كوكسۋلى كورىنىس ٴوڭىرى "گۇل تاماشالاپ، اي تاماشالاپ، جۇڭچيۋ مەرەكەسى جونىندە سىر شەرتۋ — جۇڭحۋا حالىق رەسپۋبليكاسى قۇرىلعاندىعىنىڭ 70 جىلدىعىن قۇتتىقتاۋ" قيمىلىن وتكىزدى، ساياحاتشىلار گۇل تەڭىزىندە گۇل تاماشالاۋدان، گۇل تەرۋدەن، گۇلدەردىڭ اتىن تابۋدان سىرت، جۇڭچيۋگە قاتىستى اڭگىمەلەر ايتۋ سياقتى جەلىلەس قيمىلدارعا قاتىناستى. ۇرىمجى قالاسىنان كەلگەن ساياحاتشى لي يۇي بىلاي دەدى: "بالا كەزىمدە وتباسىمىز كوكتوعاي اۋدانىنىڭ كوكتوعاي قالاشىعىنداعى ٴبىر تورتكىل اۋلادا تۇراتىنبىز، ول ارادا ٴار ۇلت كورشىلەر جۇڭچيۋ مەرەكەسى كەلگەندە جاساعان ٴدامدى تاعامدارىن اۋلاعا الىپ شىعىپ، بىرگە تاماق جەي وتىرىپ ايدى تاماشالايتىن، ەرەكشە دۋماندى وتەتىن. وسى رەت كوكتوعايعا بارعانىمدا، سول تورتكىل اۋلاعا بارىپ، بالالارمەن بىرگە سول كەزدەگى تۇرمىستى ەسكە ٴتۇسىرىپ، ەرەكشە باقىت سەزىندىم".

(تىلشىلەرىمىز **جاڭ يىڭچۇن، گاي يۋجۇن، جاڭ تيڭ، حى ليڭ، ٴجازيرا نەسىپبەك**، ەرىكتى تىلشىلەر **گاڭ ليچياڭ، حۋ جينلياڭ**)

بۇقارا ەڭ كوڭىل ٴبولىپ وتىرعان، ەڭ تىكە، ەڭ رەال مۇددە ماسەلەلەرىن كۇش سالا شەشتى

(باسى 1 - بەتتە)

ارناۋلى رەتتەۋ - وڭاۋدى كۇشتى شوعىرلاندىرا ورىستەتىپ، بۇقارانىڭ تابىس سەزىمىن، باقىت سەزىمىن، حاۋىپسىزدىك سەزىمىن ۇزدىكسىز كۇشەيتتىك"، - دەدى اۋتونوميالى رايوندىق ٴتارتىپ تەكسەرۋ كوميتەتىنىڭ، باقىلاۋ - تەكسەرۋ كوميتەتىنىڭ قاتىستى جاۋاپتىسى.

تانىستىرۋعا قاراعاندا، رايونىمىز ماسەلەنى باعدار ەتۋدەن جازباي، نازاردى وقۋ - اعارتۋ جانە ەمدەۋ، قورشاعان ورتانى قورعاۋ، ازىق - تۇلىك جانە ٴدارى - دارمەك حاۋىپسىزدىگى سياقتى حالىق تۇرمىسى سالالارىنداعى بۇقارانىڭ مۇددەسىنە زيان جەتكىزگەن ماسەلەلەرگە شوعىرلاندىرىپ، بۇقارانىڭ قاسىندا تۋىلعان بۇرىس ستيل مەن "بولماشى شىرىكتەسۋ" ماسەلەسى، ساناقتا جالعاندىق جاساۋ ماسەلەسى سياقتىلاردى قاداعالاپ، بۇقارانىڭ نازار اۋدارعانىنا جاۋاپ قاتىپ، دالمە - ٴدال رەتتەۋ - وڭاۋعا، ۇستىنەن وڭاۋ مەن تۇبىرىنەن وڭاۋدى قاتار قولدانۋعا تابانداي بولعان. سونىمەن بىرگە، ٴوزى تەكسەرىپ، ٴوزى تۇزەتۋ، تەكسەرۋدى قۋزاستىرۋ، رەتتەۋ - تۇزەتۋدى تياناقتاندىرۋ ارقىلى ناقتى ماسەلەنى شەشىپ قالماستان، بايانىدى مەحانيزم ورناتىپ، كەمەلدەندىرگەن.

ماسەلەگە قادالا رەتتەۋ - تۇزەتۋدى يگەرىپ، حالىق تىلەگىنە قاراي تياناقتاندىرۋدى يگەردى. بۇقارانىڭ مۇددەسىنە نەمقۇرايدى قاراعان، زيان جەتكىزگەن ماسەلەلەردى ارناۋلى رەتتەۋ - وڭاۋ قىزمەتىندە، اۋتونوميالى رايوندىق ٴتارتىپ تەكسەرۋ كوميتەتى، باقىلاۋ - تەكسەرۋ كوميتەتى باستاماشى بولىپ، 3 اي ىشىندە ٴۇرتىس 3 رەت ارناۋلى تاقىرىپتا ٴماجىلىس اشىپ، 10 ٴىرى رەتتەۋ - وڭاۋ سالاسىنىڭ 40 ٴتۇرلى رەتتەۋ - وڭاۋ ٴتۇيىنىن ايقىنداپ، جاۋاپكەرلىك ارقالايتىن ورىنداردى تياناقتاندىرىپ، قۋزاۋ، تەكسەرۋ ورىستەتىپ، بۇقارانىڭ ٴتول مۇددەسىنە قاتىستى ٴبىر توپ ماسەلەنى شەشتى.

قوعامنىڭ نازار اۋدارۋى ٴبىرشاما جوعارى بولىپ وتىرعان ازىق - تۇلىك، ٴدارى - دارمەك حاۋىپسىزدىگى سالاسىنداعى بىلىقپالىق جايتتارى ماسەلەسىنە مەڭزەس، اۋتونوميالى رايوندىق بازار باقىلاۋ باسقارۋ مەكەمەسى بەلگىلەمەگە قايشى، زاڭعا قايشى ارەكەتتەردى قاتاڭ رەتتەپ - وڭاپ، مەكتەپ ماڭايىنداعى ٴتۇرلى جىلجىمالى ازىق - تۇلىك جايمالارىنان جيىنى 67ىسىن اداقتاپ، توقتاتىپ، بەلگىلەمەگە قايشى، زاڭعا قايشى كاسىپورىندارىدان 230ىن تەكسەرىپ ٴبىر جاقتى ەتىپ، ٴدارى - دارمەك قىلمىسىنا شاتىلدى دەپ كۇمان تاعىلعان 7 دەلو، 74 ادامدى قوعام حاۋىپسىزدىگى تاراۋلارىنا وتكىزىپ بەرىپ، بۇقارانىڭ اس - سۋ حاۋىپسىزدىگىن شىنايى قامتاماسىز ەتتى.

بۇقارانىڭ اڭىسى كۇشتى بولعان "بەتجۇزدىك قامتاماسىزداندىرۋ"، "بايالانس ارقىلى قامتاماسىزداندىرۋ" ماسەلەلەرىنە مەڭزەس، اۋتونوميالى رايوندىق حالىق ىستەرى مەڭگەرمەسى قازىنا، قوعام حاۋىپسىزدىگى سياقتى قاتىستى تاراۋلارمەن بىرلەسىپ، قالا مەن اۋىلدارداعى ەڭ تومەنگى تۇرمىستى قامتاماسىزداندىرۋ سالاسىنداعى قاتە قامتاماسىزداندىرۋ، قامتاماسىزداندىرۋدان قالىپ قالۋ سياقتى ماسەلەلەردى قاتاڭ تەكسەرىپ، وتباسى كىرىسى ەڭ تومەنگى تۇرمىستى قامتاماسىزداندىرۋ ولشەمىنەن اسىپ كەتكەن ادامداردى جىلجىمالى تۇردە رەتتەپ ەڭ تومەنگى تۇرمىستى قامتاماسىزداندىرۋ كولەمىنەن شىعارىپ تاستادى، سونىمەن بىرگە شارتقا ۇيلەسەتىن 65 مىڭ ادامدى ەڭ تومەنگى تۇرمىستى قامتاماسىزداندىرۋ كولەمىنە ەنگىزدى، "بەتجۇزدىك قامتاماسىزداندىرۋ"، "بايالانس ارقىلى قامتاماسىزداندىرۋ" سياقتىلارعا ساياتىن ەڭ تومەنگى تۇرمىستى قامتاماسىزداندىرۋ وبيەكتىلەرىنەن 684 ادامدى تىزىمنەن شىعارىپ، جىلجىمالى باسقارۋدا "قامتاماسىزداندىرۋعا تيىستىلەرىن مۇمكىندىگىنشە قامتاماسىزداندىرۋ"، "شىعارىلۋعا تيىستىلەرىن مۇمكىندىگىنشە شىعارۋ"دى ورىندادى.

العىمەتتىك جالعا بەرىلەتىن ٴۇي سالاسىنداعى بەلگىلەمەگە قايشىلىق جاساپ ٴبولۋ، بەلگىلەمەگە قايشىلىق جاساپ يگىلىكتەنۋ، وتكەرمەلى جالعا بەرۋ جانە وتكەرمەلى قارىزعا بەرۋ، ٴۇي دەلدالىنىڭ جالعا بەرۋى بىلىقپالىعى سياقتى ماسەلەلەرگە مەڭزەس، اۋتونوميالى رايوندىق تۇرعىن ٴۇي جانە قالا، اۋىل قۇرىلىسى مەڭگەرمەسى العىمەتتىك جالعا بەرىلەتىن ۇيگە كىرۋگە رۇقسات ەتۋ، قايتارتۋ، جىلجىمالى باسقارۋ سياقتى ەرەجە - تۇزىمدەردى اناعۇرلىم كەمەلدەندىرىپ، شارتقا ۇيلەسپەيتىن العىمەتتىك جالعا بەرىلەتىن ۇيدەن 1891ىن قايتارتىپ، قامتاماسىزداندىرۋ وبيەكتىلەرىمەن 772 جالعا بەرۋ كەلىسىمىنە قايتادان قول قويىسىپ، كەشىكتىرىلگەن ٴبىر ميلليون 265 مىڭ 400 يۋان جالعا بەرۋ اقىسىن تولەتتى.

رەتتەۋ - تۇزەتۋ ناتيجەسىن "كوزبەن كورىپ، قولمەن ۇستاۋعا بولاتىن" بولدى، ٴار ۇلت بۇقاراسى ارناۋلى رەتتەۋ - وڭاۋ الا كەلگەن جاڭا لەپتى، جاڭا وزگەرىستى شىنايى سەزىندى. "ٴبىز ارناۋلى رەتتەۋ - وڭاۋعا 'قايتا قاداعالاۋ' قىزمەتىن ورىستەتىپ، رەتتەۋ - وڭاۋدىڭ ناتيجەسىن اناعۇرلىم بەكەمدەپ جانە تەرەڭدەتىپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ مۇددەسىن شىنايى قورعايمىز"، - دەدى اۋتونوميالى رايوندىق ٴتارتىپ تەكسەرۋ كوميتەتىنىڭ، باقىلاۋ - تەكسەرۋ كوميتەتىنىڭ قاتىستى جاۋاپتىسى.

6 جىل تاپجىلماي كۇزەتتى، ٴومىر بويى وكىنبەيدى

— شىنجىننان شينجياڭعا كومەككە كەلگەن كادر، تاشقورعان تاجىك اۋتونوميالى اۋداندىق پارتكومىنىڭ ورىنباسار شۋجيى فان لەي تۋرالى

شينجياڭعا كومەكتەسۋشىلەردىڭ كەلبەتى

☐ ٴتىلشىمىز حى ليڭ

"شينجياڭعا كومەكتەسكەن 6 جىلدا كەزدەسكەن قيىنشىلىقتار مەنىڭ ويلاعانىمنان اسىپ ٴتۇستى، ٴبىراق مەن وكىنبەيمىن"، - دەدى 8 - ايدىڭ 10 - كۇنى فان لەي تىلشىگە.

فان لەي، قاشقار ايماعى تاشقورعان تاجىك اۋتونوميالى اۋداندىق پارتكومىنىڭ ورىنباسار شۋجيى، شىنجىن قالاسىنىڭ شينجياڭعا باعىتتالعان كومەكتەسۋ قىزمەتى الدىڭعى جاق قولباسشىلىق شتابىنىڭ تاشقورعان تاجىك اۋتونوميالى اۋدانىندا تۇرعان قىزمەت اترەتىنىڭ باستىعى. قىزمەت ناتيجەسى كورنەكتى بولعاندىقتان، ول ىلگەرىندى - كەيىندى "2016 - جىلعى قاشقار ايماقتىق شينجياڭعا كومەكتەسكەن تاڭداۋلى كادر"، "قاشقار ايماقتىق جاڭا جاۋاپكەرشىلىك ارقالاپ، تىڭ ىسكەرلىك كورسەتىپ، جاڭا ٴداۋىردىڭ اۋانگاردى بولۋعا تالپىنعان وزات جەكە" سياقتى داڭق اتاقتارعا يە بولدى.

■ ىنتا - ىقىلاس جانە تاپجىلماي كۇزەتۋ

تاشقورعان تاجىك اۋتونوميالى اۋدانى ۇستىرتتە، تەڭىز دەڭگەيىنەن ورتاشا بيىكتىگى 4000 مەتردەن اسادى. ۇستىرتتەگى قىزمەت بارىسىندا، فان لەي مەن تاشقورعانداعى كادرلار كوپتەگەن قيىنشىلىقتاردى جەڭدى.

"تاجىك ۇلتى مەن كورگەن ەڭ ادال ۇلتتاردىڭ ٴبىرى. ولار شەكارا قورعانىسى جاۋىنگەرلەرىمەن بىرگە وتانىنىڭ شەكارا قورعانىس جەلىسىن كۇزەتۋدە. ٴبىز بار كۇشىمىزبەن مۇنداعى ادامداردى ٴتىپتى دە جاقسى تۇرمىسقا كەنەلتۋىمىز كەرەك"، - دەدى فان لەي.

2017 - جىلى 5 - ايدىڭ 11 - كۇنى تاڭ ٴسارى، تاشقورعان تاجىك اۋتونوميالى اۋدانىندا 5.5 بال جەر سىلكىنىسى تۋىلدى. فان لەي حاباردى ەستي سالا دەرەۋ اۋتوكولىكپەن سىلكىنىس وشاعىنداعى تاشقورعان اۋىلى قۇزعىن قىستاعىنا باردى. كەلەسىدەگى جارىم ايدان استام ۋاقىتتا، ول قىزمەتتەستەرىمەن بىرگە 30 نەشە رەتكى قالدىق سىلكىنىس قاتەرىنە قاراماي اۋىلداستاردىڭ كوشۋىنە كومەكتەسىپ، قۇلاعان ۇيلەردى رەتتەدى.

بالالاردىڭ وقۋىنىڭ تەزىرەك قالپىنا كەلۋى ٴۇشىن، فان لەي قۇتقارۋشى قىزمەتكەرلەردى ۇيىمداستىرىپ 3 كۇندە 100دەن استام شاتىر تىكتى. سىلكىنىستەن كەيىنگى 4 - كۇنى ساعات 10دا ساباق قوڭىراۋى شاتىر مەكتەپتە شالىنىپ، 1000نان استام وقۋشىنىڭ وقۋى ٴساتتى قالپىنا كەلدى.

"تاجىك ۇلتىنىڭ ۇرپاقتارىنا اناعۇرلىم كوبىرەك كوڭىل ٴبولىپ، ولاردىڭ كىشكەنتايىنان پارتياعا العىس ايتۋ، پارتيانىڭ سوزىنە قۇلاق اسۋ، پارتياعا ىلەسۋ تانىمىن ورناتىپ، جاڭا ۇرپاق شەكارا كۇزەتشىلەرى، شەكارا قورعاۋشىلار بولۋىن ٴۇمىت ەتەمىن"، - دەدى فان لەي.

■ قازىر جانە كەلەشەك

تاشقورعاننىڭ كۇن ٴتۇسۋ ۋاقىتى ۇزاق، جارىق ەنەرگياسى مول. 2016 - جىلدان باستاپ فان لەي مەن باسقا دا شينجياڭعا كومەككە كەلگەن كادرلار بارلىق جۇمىلدىرۋعا بولاتىن بايلىقتى جۇمىلدىرىپ، وسى اۋدانعا شۋعىلانعان فوتوۆولتتىق ەلەكتر ستانسياسىن سالىپ بەرۋ شەشىمىن جاسادى.

"ٴبىز 2016 - جىلدان باستاپ فوتوۆولتتىق ەلەكتر ستانسياسى قۇرىلىس نىساناسىن جوسپارلادىق، 2017 - جىلى نىسان بەكىتۋدەن ٴوتتى"، - دەدى فان لەي، وسىدان كەيىن، جاڭا قيىنشىلىقتار بىرىنەن كەيىن ٴبىرى تۋىلدى.

تاشقورعاننىڭ قىسى ۇزاق بولادى، نىسانىدى تەزىرەك ىلگەرىلەتۋ ٴۇشىن، 10 - اي كەلگەننەن كەيىن جۇمىسشىلار ٴار كۇنگى ەڭ جىلى ۋاقىت كەزەڭىن تاڭداپ قۇرىلىس جۇرگىزدى. سەمەنتتى قۇيعاننان كەيىن ولار سەمەنت تۇعىرلاردى دەرەۋ ماقتا كورپەمەن جانە ٴجۇن ادىيالمەن وراپ تاستايدى. "مۇندا تاس تا وتە كوپ، ٴبىر بۇرعى ماكىت اۋدانىندا 3 اي ىستەتۋگە كەلسە، ٴبىز جاقتا جارىم ايدان كەيىن جاڭاسىن اۋىستىرۋعا تۋرا كەلەدى"، - دەدى فان لەي ەسكە الىپ. 12 - ايعا جەتكەندە دە جۇمىسشىلاردىڭ قاتتى بوراندا نەشە ونداعان مەتر بيىكتىكتەگى ٴزاۋلىم مۇناراعا شىعىپ ەلەكتر جابدىق بولشەكتەرىن ورناتىپ، توك سىمىن تارتىپ جاتقاندىعىن كورۋگە بولاتىن.

2018 - جىلى 5 - ايدىڭ 31 - كۇنى نىسانىنىڭ جۇمىسى رەسمي اياقتالدى ٴارى جەلىگە قوسىلىپ ەلەكتر تاراتتى، ونىڭ كۇندىك شىعاراتىن ەلەكتر مولشەرى 150 مىڭ كيلوۆات توككە جەتىپ، 100 مىڭ يۋانعا جۋىق پايدا كەلتىردى.

"قازىر ٴبىزدىڭ ەلەكتر پۋنكتىمىزدىڭ جىلدىق ەلەكتر شىعارۋ مولشەرى 37 ميلليون 600 مىڭ كيلوۆات توك، جىلدىق ٴونىم قۇنى 28 ميلليون يۋاننان اسادى، بۇل مۇنداعى بۇقاراعا 'ٴدىلدا اعاشىن' وتىرعىزىپ بەرۋدىڭ دەگەن ٴسوز"، - دەدى فان لەي.

تاشقورعاندا جان سانى سيرەك، ەمدەۋ بايلىعى توتەنشە شەكتى. فان لەي بۇل جاعدايدى كورىپ كوڭىلىندە ابىرجۋمەن بولدى. 2017 - جىلى فان لەي ۇيىرمە باستاپ تاشقورعان تاجىك اۋتونوميالى اۋداندىق حالىق شيپاحاناسىن 2 - دارەجەلى A شيپاحانا ەتىپ كومەكتەسىپ قۇرۋدى باستاماشىلىقپەن سايكەستىردى. 2018 - جىلى 3 - ايدىڭ 15 - كۇنى شيپاحانا تەكسەرىپ - وتكىزىپ الۋدان رەسمي ٴوتتى.

"قازىر شيپاحانادا جاڭا تۋعان بوبەكتەر ٴبولىمى، شۇعىل ەمدەۋ ٴبولىمى جانە سالماقتى ناۋقاستاردى باقىلاۋ - قاراۋ ٴبولىمى قۇرىلىپ، ەمدەۋ ورەسى جوعارىلاپ، شيپاگەر - سەسترالار كۇشى نىعايىپ، كۋالىكپەن قىزمەتكە شىعۋ مولشەرى جوعارىلادى"، - دەدى فان لەي.

■ جاۋاپكەرشىلىك جانە بورىش

فان لەيدىڭ ۋيچات دوستار شەڭبەرىندەگى 90%تەن استام مازمۇن تۇگەلدەي تاشقورعانعا قاتىستى، قاشقارعا قاتىستى. ول: "تاشقورعان ماڭگىلىك مەنىڭ كوڭىلىمدە" دەدى.

"ۇستىرت كەمەسى" اتالاتىن قوداس تاشقورعانداعى ماڭىزدى ٴوندىرىس ماتەريالى، الايدا ۇزاق ۋاقىتتان بەرى تۇقىمى ازۋ، كارتەيۋ ماسەلەسىنە ٴدوپ كەلدى. مۇنى قالاي شەشۋ كەرەك؟ ەندىگى امال جابايى قوداستىڭ گەنىن كىرگىزىپ، قوداس تۇقىمىن اسىلداندىرۋ ورتالىعىن قۇرۋ.

ايتقانىنان كەيىن ىستەۋ كەرەك، فان لەي جۇڭگو اۋىل شارۋاشىلىق عىلىم اكادەمياسىمەن سەلبەستىك جاساپ، چيڭحاي ولكەسىندەگى ەڭ جاقسى قوداستى ەنگىزۋ بەكىمىنە كەلدى. بيىل 3 - ايدا بۇل اۋدان چيڭحايدان جابايى قوداس ەنگىزگەننەن كەيىن، قازىر 30دان استام بۇزاۋ تۋىلىپ، جابايى قوداستىڭ ۇيلەسۋ ماسەلەسى باستاپقى قادامدا شەشىلدى.

فان لەي بىلاي دەدى: "كەلەسىدە، ٴبىز قوداستاردى تابىنعا ٴبولىپ، وزەكتى تابىن، نەگىزگى تابىن قۇرامىز ٴارى ەنگىزگەن قوداستى شەكارا جەلىسىندەگى 13 قوداس تابىنىنا بولەمىز. مۇنان سىرت، ٴبىز تاعى دا شاعىن دا جىنىستىك سويۋ، وڭدەۋ ٴوندىرىس جەلىسىن قۇرىپ، قوداستىڭ جىنىستىك مانەرلەنگەن ونىمدەرى ارقىلى ەل ٴىشى بازارىن اشامىز".

شىنجىن قالاسى تاعى تاشقورعان تاجىك اۋتونوميالى اۋدانىمەن «"2 + 1" كەدەيلەردى دالمە - ٴدال سۇيەمەلدەۋ جۇلگەلىك كەلىسىمى»ن جاساستى، ەكى جەر كاسىپ سالاسى، ساياحات، قارجى قوسۋ، عىلىم - تەحنيكا، وقۋ - اعارتۋ سياقتى سالالاردا قول ۇستاسا جاپپاي سەلبەستىك ورىستەتىپ، تاشقورعاننىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋىنا دەم بەرەدى.

قازىر شينجياڭعا كومەكتەسۋدىڭ 27 ٴتۇيىندى نىسانى ساپاعا، مولشەرگە كەپىلدىك ەتە وتىرىپ ورىندالۋدا، ٴتىپتى دە كەڭ كوز ايادايعى ورىنىقتى ينجەنەريالار پامىر ۇستىرتىندە ٴبىر - بىرلەپ بوي كوتەرۋدە. بۇل 6 جىلدىق شينجياڭعا كومەكتەسۋ قىزمەتىندە فان لەي مەن قىزمەتتەستەرىنىڭ بىرگە تاپسىرعان جاۋاپناماسى.